Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 7ης Μαρτίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Τελωνειακή ένωση – Κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92 – Άρθρο 37 – Κοινοτικός τελωνειακός κώδικας – Κανονισμός (ΕΟΚ) 2454/93 – Άρθρο 313 – Τελωνειακός χαρακτήρας των εμπορευμάτων – Τεκμήριο κοινοτικού χαρακτήρα των εμπορευμάτων»

Στην υπόθεση C-643/17,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Supremo Tribunal Administrativo (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Πορτογαλία) με απόφαση της 11ης Οκτωβρίου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 17 Νοεμβρίου 2017, στο πλαίσιο της δίκης

Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda, πρώην GE Power Controls Portugal, Material Eléctrico Lda, εν συνεχεία GE Power Controls Portugal Unipessoal Lda,

κατά

Fazenda Pública,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Toader, πρόεδρο τμήματος, A. Rosas (εισηγητή) και L. Bay Larsen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Hogan

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda, εκπροσωπούμενη από τον R. Garção Soares, advogado,

– η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Inez Fernandes, M. Figueiredo και N. Vitorino,

– η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Μ. Τασσοπούλου και Α. Δημητρακοπούλου,

– η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον S. Jiménez García και τη V. Ester Casas,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον A. Caeiros και την F. Clotuche-Duvieusart,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 37 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1992, L 302, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 82/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 17, σ. 1) (στο εξής: τελωνειακός κώδικας), καθώς και του άρθρου 313, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο α′, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού αριθ. 2913/92 (ΕΕ 1993, L 253, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 75/98 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 1998 (ΕΕ 1998, L 7, σ. 3) (στο εξής: κανονισμός εφαρμογής).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda, πρώην GE Power Controls Portugal, Material Eléctrico Lda, εν συνεχεία GE Power Controls Portugal Unipessoal Lda (στο εξής: Suez II), και του Fazenda Pública (Δημοσίου Ταμείου, Πορτογαλία), σχετικά με τον τελωνειακό χαρακτηρισμό ορισμένων εμπορευμάτων τα οποία απέκτησε η Suez II.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο τελωνειακός κώδικας

3 Το άρθρο 4 του τελωνειακού κώδικα όπως ίσχυε κατά την κρίσιμη για την υπόθεση της κύριας δίκης περίοδο, ήτοι την περίοδο μεταξύ 16ης Ιουνίου 2000 και 24ης Αυγούστου 2000, όριζε τα εξής

«Κατά την έννοια του παρόντος κώδικα, νοούνται ως:

[…]

6) Τελωνειακός χαρακτηρισμός: ο χαρακτηρισμός εμπορεύματος ως κοινοτικού ή μη κοινοτικού·

7) Κοινοτικά εμπορεύματα: τα εμπορεύματα:

– που παρασκευάζονται ή παράγονται εξ ολοκλήρου στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας υπό τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 23, χωρίς την ενσωμάτωση σε αυτά εμπορευμάτων που εισάγονται από χώρες ή εδάφη που δεν αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας. […]

– που εισάγονται από χώρες ή εδάφη που δεν αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας και τα οποία έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία,

– που παρασκευάζονται ή παράγονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, είτε αποκλειστικά από εμπορεύματα που αναφέρονται στην ανωτέρω δεύτερη περίπτωση, είτε από εμπορεύματα που αναφέρονται στην πρώτη και στη δεύτερη περίπτωση.

8) Μη κοινοτικά εμπορεύματα: εμπορεύματα άλλα από εκείνα που αναφέρονται στο σημείο 7.

[…]

13) Επιτήρηση από τις τελωνειακές αρχές: οι ενέργειες στις οποίες προβαίνουν γενικά οι εν λόγω αρχές ώστε να εξασφαλίζουν την τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας και ενδεχομένως των άλλων διατάξεων που ισχύουν για τα εμπορεύματα που βρίσκονται υπό τελωνειακή επιτήρηση.

14) Έλεγχος από τις τελωνειακές αρχές: η εκπλήρωση διαφόρων ειδικών πράξεων, όπως η εξέταση των εμπορευμάτων, ο έλεγχος της ύπαρξης και της αυθεντικότητας των εγγράφων, η εξέταση των λογιστικών και άλλων βιβλίων των επιχειρήσεων, […] για να εξασφαλιστεί η τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας, και, ενδεχομένως, των άλλων διατάξεων που ισχύουν για τα εμπορεύματα που βρίσκονται υπό τελωνειακή επιτήρηση.

[…]

19) Προσκόμιση εμπορευμάτων στο τελωνείο: η ενημέρωση των τελωνειακών αρχών σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται για την προσκόμιση των εμπορευμάτων στο τελωνείο ή σε οποιοδήποτε άλλο μέρος έχει καθοριστεί ή εγκριθεί από τις τελωνειακές αρχές.

[…]»

4 Το άρθρο 13 του τελωνειακού κώδικα όριζε τα εξής:

«Οι τελωνειακές αρχές μπορούν να λαμβάνουν, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις, όλα τα μέτρα ελέγχου που κρίνουν αναγκαία για την ορθή εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας.»

5 Το άρθρο 14 του τελωνειακού κώδικα προέβλεπε τα εξής:

«Για τους σκοπούς εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας, κάθε πρόσωπο που ενδιαφέρεται άμεσα ή έμμεσα για τις εκάστοτε πράξεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των εμπορικών συναλλαγών παρέχει στις τελωνειακές αρχές, ύστερα από αίτησή τους και μέσα στις ενδεχομένως καθορισμένες προθεσμίες, όλα τα αναγκαία έγγραφα και πληροφορίες ανεξαρτήτως της μορφής τους καθώς και κάθε άλλη συνδρομή.»

6 Κατά το άρθρο 16 του τελωνειακού κώδικα, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα φυλάσσουν, κατά την περίοδο που καθορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις και επί τρία τουλάχιστον ημερολογιακά έτη, για λόγους τελωνειακού ελέγχου, τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 14, οποιαδήποτε και αν είναι η μορφή τους.

7 Στον τίτλο ΙΙΙ του τελωνειακού κώδικα, με επικεφαλίδα «Διατάξεις που εφαρμόζονται στα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας μέχρι να λάβουν τελωνειακό προορισμό», κεφάλαιο 1, με επικεφαλίδα «Είσοδος των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας», το άρθρο 37 όριζε τα εξής:

«1. Τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση από τη στιγμή της εισόδου τους. Μπορούν επίσης να υποβληθούν σε ελέγχους από τις τελωνειακές αρχές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Παραμένουν υπό την επιτήρηση αυτή όσο διάστημα χρειάζονται ενδεχομένως για τον καθορισμό του τελωνειακού τους χαρακτήρα και, εφόσον πρόκειται για μη κοινοτικά εμπορεύματα και με την επιφύλαξη του άρθρου 82 παράγραφος 1, μέχρις ότου είτε αλλάξουν τελωνειακό χαρακτήρα, είτε εισαχθούν σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη, είτε επανεξαχθούν ή καταστραφούν σύμφωνα με το άρθρο 182.»

8 Το άρθρο 38, παράγραφοι 1 και 5, του τελωνειακού κώδικα είχε ως εξής:

«1. Τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας πρέπει να προσκομίζονται χωρίς καθυστέρηση από το πρόσωπο που πραγματοποίησε την είσοδο αυτή, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, την οδό που καθορίζει η τελωνειακή αρχή και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από την αρχή αυτή:

α) είτε στο τελωνείο που καθορίζει η τελωνειακή αρχή ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο που καθορίζει ή εγκρίνει η αρχή αυτή·

β) είτε σε ελεύθερη ζώνη, εφόσον η είσοδος των εμπορευμάτων στην ελεύθερη αυτή ζώνη γίνεται απευθείας:

– δια θαλάσσης ή αέρος, ή,

– με χερσαία μεταφορά, χωρίς να χρησιμοποιείται άλλο μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, όταν πρόκειται για ελεύθερη ζώνη που πρόσκειται σε χερσαίο σύνορο μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας.

[…]

5. Οι παράγραφοι 1 έως 4 και τα άρθρα 39 έως 53 δεν εφαρμόζονται στα εμπορεύματα που εγκατέλειψαν προσωρινά το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας κυκλοφορώντας μεταξύ δύο σημείων της Κοινότητας δια θαλάσσης ή αεροπορικώς, με την προϋπόθεση ότι η μεταφορά πραγματοποιήθηκε με απευθείας δρομολόγιο αεροσκάφους ή πλοίου τακτικής γραμμής χωρίς ενδιάμεση προσγείωση ή προσέγγιση σε λιμένα εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας.

Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στα εμπορεύματα που φορτώνονται στους λιμένες ή αερολιμένες τρίτων χωρών ή στους ελεύθερους λιμένες.»

9 Το άρθρο 40 του τελωνειακού κώδικα, σχετικά με την προσκόμιση των εμπορευμάτων στο τελωνείο, όριζε τα εξής:

«Τα εμπορεύματα που, κατ' εφαρμογή του άρθρου 38 παράγραφος 1 στοιχείο α), φθάνουν στο τελωνείο ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο που καθορίζεται ή εγκρίνεται από την τελωνειακή αρχή πρέπει να προσκομίζονται στο τελωνείο από το πρόσωπο που εισήγαγε τα εμπορεύματα στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας ή, κατά περίπτωση, από το πρόσωπο που αναλαμβάνει τη μεταφορά των εμπορευμάτων μετά την είσοδο αυτή.»

10 Το άρθρο 43 του τελωνειακού κώδικα προέβλεπε τα εξής:

«Με την επιφύλαξη του άρθρου 45, τα εμπορεύματα που προσκομίζονται στο τελωνείο […] πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συνοπτικής διασάφησης.

Η συνοπτική διασάφηση πρέπει να κατατίθεται μόλις προσκομιστούν τα εμπορεύματα στο τελωνείο […]»

11 Το άρθρο 44 του τελωνειακού κώδικα είχε ως εξής:

«1. Η συνοπτική διασάφηση συντάσσεται σε έντυπο σύμφωνα με το υπόδειγμα που καθορίζεται από την τελωνειακή αρχή. Εντούτοις, η τελωνειακή αρχή μπορεί να δεχθεί τη χρησιμοποίηση, ως συνοπτικής διασάφησης, κάθε εμπορικού ή διοικητικού εγγράφου που περιέχει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εξακρίβωση των εμπορευμάτων.

2. Η κατάθεση της συνοπτικής διασάφησης πραγματοποιείται:

α) είτε από το πρόσωπο που έχει πραγματοποιήσει την είσοδο των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας ή, κατά περίπτωση, από το πρόσωπο που έχει αναλάβει τη μεταφορά των εμπορευμάτων, μετά την πραγματοποίηση αυτής της εισόδου·

β) είτε από το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου έχουν ενεργήσει τα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο α).»

12 Το κεφάλαιο 4 του τίτλου ΙΙΙ του τελωνειακού κώδικα, το οποίο επιγραφόταν «Υποχρέωση να δίδεται τελωνειακός προορισμός στα εμπορεύματα που προσκομίζονται στο τελωνείο», περιελάμβανε τα άρθρα 48 και 49.

13 Το άρθρο 48 του τελωνειακού κώδικα όριζε τα εξής:

«Τα μη κοινοτικά εμπορεύματα που προσκομίζονται στο τελωνείο πρέπει να λαμβάνουν έναν από τους τελωνειακούς προορισμούς που γίνονται δεκτοί για τέτοια εμπορεύματα.»

14 Το άρθρο 49, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα είχε ως εξής:

«Όταν τα εμπορεύματα αποτέλεσαν αντικείμενο συνοπτικής διασάφησης, πρέπει να υποβληθούν σε διατυπώσεις προκειμένου να λάβουν τελωνειακό προορισμό μέσα στις ακόλουθες προθεσμίες:

α) 45 μέρες από την ημερομηνία κατάθεσης της συνοπτικής διασάφησης για τα εμπορεύματα που μεταφέρονται δια θαλάσσης·

β) 20 ημέρες από την ημερομηνία κατάθεσης της συνοπτικής διασάφησης για τα εμπορεύματα που φθάνουν με άλλον τρόπο εκτός από μεταφορά δια θαλάσσης.»

15 Στον τίτλο IV του τελωνειακού κώδικα, με επικεφαλίδα «Τελωνειακοί προορισμοί», κεφάλαιο 2, με επικεφαλίδα «Τελωνειακά καθεστώτα», το άρθρο 59 όριζε στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Κάθε εμπόρευμα που προορίζεται να υπαχθεί σε τελωνειακό καθεστώς πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διασάφησης για το τελωνειακό αυτό καθεστώς.»

16 Το άρθρο 79 του τελωνειακού κώδικα προέβλεπε τα εξής:

«Η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία προσδίδει τελωνειακό χαρακτήρα κοινοτικού εμπορεύματος σε κάθε μη κοινοτικό εμπόρευμα.

Η πράξη αυτή συνεπάγεται την εφαρμογή μέτρων εμπορικής πολιτικής, τη διεκπεραίωση των λοιπών διατυπώσεων που προβλέπονται για την εισαγωγή εμπορεύματος, καθώς και την επιβολή των νομίμως οφειλόμενων δασμών.»

17 Το άρθρο 180 του τελωνειακού κώδικα είχε ως εξής:

«1. Σε περίπτωση εισαγωγής ή επανεισαγωγής των εμπορευμάτων στα άλλα τμήματα του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας ή υπαγωγής τους σε τελωνειακό καθεστώς, η βεβαίωση που αναφέρεται στο άρθρο 170 παράγραφος 4 μπορεί να χρησιμοποιείται ως απόδειξη του κοινοτικού ή του μη κοινοτικού χαρακτήρα των εν λόγω εμπορευμάτων.

2. Όταν δεν αποδεικνύεται με τη βεβαίωση ή με άλλα μέσα ότι τα εμπορεύματα έχουν το χαρακτήρα κοινοτικών ή μη κοινοτικών εμπορευμάτων, τα εμπορεύματα αυτά θεωρούνται:

– για την εφαρμογή των εξαγωγικών δασμών και των πιστοποιητικών εξαγωγής καθώς και των μέτρων που προβλέπονται για την εξαγωγή στα πλαίσια της εμπορικής πολιτικής, ως κοινοτικά εμπορεύματα,

– στις άλλες περιπτώσεις, ως μη κοινοτικά εμπορεύματα.»

18 Στον τίτλο VII του τελωνειακού κώδικα, με επικεφαλίδα «Τελωνειακή οφειλή», το άρθρο 202 όριζε τα εξής:

«1. Τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή γεννάται:

α) από την παράτυπη εισαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας εμπορεύματος υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς

[…]

2. Η τελωνειακή οφειλή γεννάται τη στιγμή της παράτυπης εισαγωγής.

[…]»

Ο κανονισμός εφαρμογής

19 Το άρθρο 313 του κανονισμού εφαρμογής, όπως ίσχυε κατά την κρίσιμη για την υπόθεση της κύριας δίκης περίοδο, όριζε τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 180 του κώδικα και των εξαιρέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, όλα τα εμπορεύματα που βρίσκονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας θεωρούνται κοινοτικά, εκτός εάν αποδειχθεί ότι δεν έχουν κοινοτικό χαρακτήρα.

2. Δεν θεωρούνται κοινοτικά εμπορεύματα, εκτός αν αποδειχθεί δεόντως ο κοινοτικός τους χαρακτήρας, σύμφωνα με τα άρθρα 314 έως 323:

α) τα εμπορεύματα που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 37 του κώδικα·

β) τα εμπορεύματα που βρίσκονται υπό προσωρινή εναπόθεση ή σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη·

γ) τα εμπορεύματα που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς αναστολής.

Κατά παρέκκλιση της παρούσας διάταξης και σύμφωνα με το άρθρο 38, παράγραφος 5, του κώδικα, κοινοτικά εμπορεύματα θεωρούνται τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, εκτός αν αποδειχθεί ότι αυτά δεν έχουν κοινοτικό χαρακτήρα:

– όταν, προκειμένου για αεροπορική μεταφορά, φορτώθηκαν ή μεταφορτώθηκαν σε αερολιμένα της Κοινότητας με προορισμό αερολιμένα στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, εφόσον συνοδεύονται από ενιαίο τίτλο μεταφοράς που έχει εκδοθεί σε κράτος μέλος

ή

– όταν, προκειμένου για θαλάσσια μεταφορά, μεταφέρονται μεταξύ λιμένων στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας στο πλαίσιο τακτικών γραμμών εγκεκριμένων σύμφωνα με τα άρθρα 313α και 313β.»

20 Τα άρθρα 314 έως 323 του κανονισμού εφαρμογής αφορούσαν την απόδειξη του κοινοτικού χαρακτήρα των εμπορευμάτων και τις μορφές υπό τις οποίες μπορούσε να παρασχεθεί η απόδειξη του χαρακτήρα αυτού.

21 Το άρθρο 314 του κανονισμού εφαρμογής όριζε τα εξής:

«1. Σε περίπτωση που εμπορεύματα δεν θεωρούνται κοινοτικά κατά την έννοια του άρθρου 313, ο κοινοτικός χαρακτήρας τους μπορεί να αποδειχθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2, μόνον εφόσον:

α) αυτά μεταφέρονται από άλλο κράτος μέλος χωρίς διέλευση από το έδαφος τρίτης χώρας ή

β) μεταφέρονται από άλλο κράτος μέλος με διέλευση από το έδαφος τρίτης χώρας, συνοδευόμενα από ενιαίο τίτλο μεταφοράς που έχει εκδοθεί σε κράτος μέλος […]

[…]

2. Ο κοινοτικός χαρακτήρας των εμπορευμάτων αποδεικνύεται μόνον:

α) μέσω των εγγράφων που προβλέπονται στα άρθρα 315 έως 318 ή

β) σύμφωνα με τους τρόπους που προβλέπονται στα άρθρα 319 έως 323

[…]»

22 Το άρθρο 317 του κανονισμού εφαρμογής όριζε τα εξής:

«1. Ο κοινοτικός χαρακτήρας εμπορεύματος αποδεικνύεται, υπό τις προϋποθέσεις που ακολουθούν, με την προσκόμιση του τιμολογίου ή του εγγράφου μεταφοράς που αφορά το εν λόγω εμπόρευμα.

[…]

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται εφόσον το τιμολόγιο ή το έγγραφο μεταφοράς αναφέρονται αποκλειστικά σε κοινοτικά εμπορεύματα.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

23 Η Suez II ασκεί τη δραστηριότητά της στην Πορτογαλία και έχει ως αντικείμενο την κατασκευή και εμπορία ηλεκτρικού εξοπλισμού. Η Suez II παρέλαβε στις εγκαταστάσεις της εμπορεύματα που προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της βιομηχανικής της δραστηριότητας. Η παράδοση

των εμπορευμάτων και η έκδοση των τιμολογίων για τα εν λόγω εμπορεύματα πραγματοποιήθηκε κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002 από επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ουγγαρία και στην Πολωνία, που ήταν τρίτες χώρες κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, καθώς και στην Ελβετία.

24 Οι πορτογαλικές τελωνειακές αρχές διενήργησαν έλεγχο στις εγκαταστάσεις της Suez II. Ο έλεγχος αυτός άρχισε στις 18 Νοεμβρίου 2002.

25 Κατόπιν καταγραφής όλων των τιμολογίων σχετικά με τις παραδόσεις των εν λόγω εμπορευμάτων, οι τελωνειακές αρχές ζήτησαν από τη Suez II να υποβάλει τα έγγραφα που αποδείκνυαν ότι τα εμπορεύματα αυτά είχαν εισέλθει στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι είχαν προσκομιστεί στις τελωνειακές αρχές και είχαν αποτελέσει αντικείμενο συνοπτικής διασάφησης όπως επιτάσσουν τα άρθρα 38 και 43 του τελωνειακού κώδικα.

26 Η Suez II προσκόμισε διασαφήσεις εισαγωγής ενώπιον τελωνείων διαφόρων κρατών μελών για τα περισσότερα αλλά όχι για όλα τα εμπορεύματα που αφορούσαν τα τιμολόγια αυτά.

27 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ειδικότερα ότι, όσον αφορά τα εμπορεύματα που προέρχονταν από την GE Hungary, που ήταν εγκατεστημένη στην Ουγγαρία, καθώς και από τις GE Polska και Elester, που ήταν εγκατεστημένες στην Πολωνία, η Suez II δεν υπέβαλε έγγραφα που να αποδεικνύουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, με τη συνακόλουθη αναγνώριση του χαρακτήρα κοινοτικού εμπορεύματος, ή συνοπτική διασάφηση ενώπιον των τελωνειακών αρχών και περιορίστηκε να υποβάλει τιμολόγια που είχαν εκδοθεί το 2000 από προμηθευτές που είχαν την έδρα τους στις τρίτες αυτές χώρες, ήτοι εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

28 Οι τελωνειακές αρχές εκτίμησαν ότι τα εμπορεύματα ως προς τα οποία δεν αποδεικνυόταν η υποβολή τους, ενώπιον των τελωνειακών αρχών των κρατών μελών, στις διαδικασίες θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία έπρεπε να θεωρηθούν μη κοινοτικά εμπορεύματα. Τα εμπορεύματα αυτά είχαν εισέλθει στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 37 του τελωνειακού κώδικα και, δυνάμει του άρθρου 313, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του κανονισμού εφαρμογής, η αρχή του τεκμαιρόμενου κοινοτικού χαρακτήρα των εμπορευμάτων που ευρίσκονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, η οποία κατοχυρώνεται στην παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου 313, δεν είχε εφαρμογή στα εμπορεύματα αυτά.

29 Οι τελωνειακές αρχές έκριναν ότι τα οικεία εμπορεύματα είχαν παρατύπως εισαχθεί στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, με συνέπεια λόγω της παρατυπίας αυτής να γεννάται τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 202, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του τελωνειακού κώδικα, και, συγχρόνως, οφειλή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) κατά την εισαγωγή.

30 Με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή τελωνειακών διαφορών και τελωνειακού ελέγχου του Πόρτο (Πορτογαλία), της 21ης Αυγούστου 2003, καταλογίστηκε στη Suez II τελωνειακή οφειλή ύψους 353 903,04 ευρώ. Το ένταλμα πληρωμής αφορά τις οφειλές που δημιουργήθηκαν κατά το διάστημα μεταξύ 16ης Ιουνίου 2000 και 24ης Αυγούστου 2000.

31 Η Suez II κατέβαλε το εν λόγω ποσό στις 8 Σεπτεμβρίου 2003. Θεωρώντας πάντως ότι, μολονότι η ίδια δεν είχε μπορέσει να αποδείξει τούτο, τα οικεία εμπορεύματα είχαν ήδη τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης από διάφορους επιχειρηματίες ενώπιον τελωνείων διαφόρων κρατών μελών και ότι, στην περίπτωση αυτή, το βάρος αποδείξεως του μη κοινοτικού χαρακτήρα των εμπορευμάτων αυτών μετακυλιόταν στις τελωνειακές αρχές, η Suez II άσκησε ενώπιον του Tribunal Tributário do Porto (φορολογικού δικαστηρίου του Πόρτο, Πορτογαλία) προσφυγή ακυρώσεως κατά της από 21 Αυγούστου 2003 αποφάσεως του περιφερειακού διευθυντή τελωνειακών διαφορών και τελωνειακού ελέγχου του Πόρτο.

32 Κατόπιν απορρίψεως της προσφυγής αυτής από το Tribunal Tributário do Porto (φορολογικό δικαστήριο του Πόρτο) με απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2013, η Suez II άσκησε κατά της ως άνω αποφάσεως ένδικο μέσο ενώπιον του Supremo Tribunal Administrativo (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Πορτογαλία).

33 Στο πλαίσιο αυτό, το Supremo Tribunal Administrativo (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Τεκμαίρεται, υπό το πρίσμα του άρθρου 313, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, ότι τα επίμαχα εν προκειμένω εμπορεύματα έχουν κοινοτικό χαρακτήρα, εφόσον δεν αποδεικνύεται ότι δεν έχουν τέτοιο χαρακτήρα, ή πρέπει να θεωρούνται εμπορεύματα που εισέρχονται κατά την έννοια του άρθρου [37] του τελωνειακού κώδικα στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και εμπίπτουν στην εξαίρεση του άρθρου 313, παράγραφος 2, στοιχείο α′, πρώτο μέρος, του κανονισμού εφαρμογής ούτως ώστε να αναγνωρίζεται κοινοτικός χαρακτήρας μόνο στα εμπορεύματα ως προς τα οποία αποδεικνύεται ότι υποβλήθηκαν στις διαδικασίες θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

34 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 313 του κανονισμού εφαρμογής πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εμπορεύματα όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη, τα οποία έχουν παραδοθεί και για τα οποία έχουν εκδοθεί τιμολόγια από εταιρίες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες προς εταιρία εγκατεστημένη στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στο έδαφος αυτό, πρέπει να θεωρούνται, βάσει της παραγράφου 1 του ως άνω άρθρου, ως έχοντα τον χαρακτήρα κοινοτικών εμπορευμάτων, εφόσον δεν αποδεικνύεται ότι δεν έχουν τον χαρακτήρα αυτό, ή ως εισαχθέντα στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 37 του τελωνειακού κώδικα και εμπίπτοντα για τον λόγο αυτό στην εξαίρεση του άρθρου 313, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του κανονισμού εφαρμογής, και, ως εκ τούτου, ο χαρακτήρας κοινοτικού εμπορεύματος αναγνωρίζεται μόνο στα εμπορεύματα ως προς τα οποία αποδεικνύεται ότι υποβλήθηκαν στις διαδικασίες θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

35 Η Suez II υποστηρίζει ότι για εμπορεύματα όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη, που ευρίσκονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης κατά τη στιγμή κατά την οποία ανακύπτει το ζήτημα του καθορισμού του τελωνειακού τους χαρακτήρα, πρέπει να ισχύσει το γενικό τεκμήριο του άρθρου 313, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής και ότι αυτά πρέπει να θεωρηθούν κοινοτικά εμπορεύματα εκτός εάν η τελωνειακή αρχή αποδείξει το αντίθετο. Το γεγονός ότι τα εμπορεύματα αυτά δεν συνοδεύονται από έγγραφα που αποδεικνύουν τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία δεν σημαίνει ότι παρατύπως εισήχθησαν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

36 Οι κυβερνήσεις που υπέβαλαν παρατηρήσεις και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβάλλουν αντιθέτως ότι τα επίμαχα στην κύρια δίκη εμπορεύματα εμπίπτουν στην εξαίρεση του άρθρου 313, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του κανονισμού εφαρμογής διότι, καθόσον θεωρούνται εισαχθέντα στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 37 του τελωνειακού κώδικα, υπόκεινται, από τη στιγμή της εισόδου τους στο ως άνω τελωνειακό έδαφος, σε τελωνειακή επιτήρηση και παραμένουν υπό την επιτήρηση αυτή όσο διάστημα χρειάζονται ενδεχομένως για τον καθορισμό του τελωνειακού τους χαρακτήρα. Δεδομένου ότι δεν διασαφήθηκαν και δεν υπήχθησαν σε τελωνειακό καθεστώς κατά την είσοδό τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, τα εμπορεύματα αυτά πρέπει να θεωρηθούν παρατύπως εισαχθέντα στο έδαφος αυτό, κατά τη δε στιγμή της παράτυπης αυτής εισαγωγής γεννήθηκε τελωνειακή οφειλή σύμφωνα με το άρθρο 202 του τελωνειακού κώδικα.

37 Συναφώς, υπενθυμίζεται καταρχάς ότι, βάσει του γράμματος του άρθρου 313, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, τα εμπορεύματα που ευρίσκονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης θεωρούνται ως έχοντα τον χαρακτήρα κοινοτικών εμπορευμάτων, αφενός, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 180 του τελωνειακού κώδικα και των εξαιρέσεων που παρατίθενται στο άρθρο 313, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής και, αφετέρου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων στις οποίες αποδεικνύεται ότι τα εμπορεύματα αυτά δεν έχουν κοινοτικό χαρακτήρα. Κατά το άρθρο 313, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής, τα εμπορεύματα που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 37 του τελωνειακού κώδικα δεν θεωρούνται κοινοτικά εκτός εάν ο κοινοτικός χαρακτήρας τους αποδεικνύεται δεόντως σύμφωνα με τα άρθρα 314 έως 323 του κανονισμού εφαρμογής.

38 Επισημαίνεται εξαρχής ότι η επιφύλαξη που διατυπώνεται στο άρθρο 180 του τελωνειακού κώδικα, σχετικά με την έξοδο των εμπορευμάτων από ελεύθερες ζώνες ή ελεύθερες αποθήκες, δεν είναι κρίσιμη εν προκειμένω δεδομένων των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης.

39 Προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, πρέπει να καθοριστεί η έκταση του τεκμηρίου του άρθρου 313, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής και των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, βάσει ευρύτερης συστημικής οπτικής, συσχετίζοντας τις διατάξεις αυτές με τις κρίσιμες διατάξεις του τελωνειακού κώδικα, ιδίως αυτές που ισχύουν για τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, για τον χαρακτήρα κοινοτικού εμπορεύματος και για τη διαδικασία θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης εμπορευμάτων που εισάγονται από τρίτες χώρες.

40 Συναφώς, πρώτον, στο μέτρο που το άρθρο 313, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής κάνει λόγο για «εμπορεύματα που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης» κατά την έννοια του άρθρου 37 του τελωνειακού κώδικα, πρέπει ιδίως να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 4, σημεία 13 και 19, καθώς και των άρθρων 37, 38, 40, 43 και 45 του τελωνειακού κώδικα, που περιλαμβάνονται στον τίτλο του III, ο οποίος αφορά μεταξύ άλλων τις υποχρεώσεις τις οποίες συνεπάγεται η είσοδος εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, την υπαγωγή τους σε τελωνειακή επιτήρηση μέχρι τον καθορισμό του τελωνειακού χαρακτηρισμού τους, καθώς και τους κανόνες για την προσκόμιση στο τελωνείο και τη διασάφηση.

41 Η επιτήρηση από τις τελωνειακές αρχές ορίζεται στο άρθρο 4, σημείο 13, του τελωνειακού κώδικα ως οι ενέργειες στις οποίες προβαίνουν γενικά οι εν λόγω αρχές ώστε να εξασφαλίζουν την τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας.

42 Κατά το άρθρο 37 του τελωνειακού κώδικα, τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση από τη στιγμή της εισόδου τους. Στο πλαίσιο της επιτηρήσεως αυτής, μπορούν να υποβληθούν σε ελέγχους από τις εν λόγω αρχές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και παραμένουν υπό επιτήρηση όσο διάστημα χρειάζονται ενδεχομένως για τον καθορισμό του τελωνειακού τους χαρακτήρα και, εφόσον πρόκειται για μη κοινοτικά εμπορεύματα, μέχρις ότου είτε αλλάξουν τελωνειακό χαρακτήρα, είτε εισαχθούν σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη, είτε επανεξαχθούν ή καταστραφούν (απόφαση της 3ης Μαρτίου 2005, Papismedov κ.λπ., C-195/03, EU:C:2005:131, σκέψη 21).

43 Στη σκέψη 22 της αποφάσεως της 3ης Μαρτίου 2005, Papismedov κ.λπ. (C-195/03, EU:C:2005:131), το Δικαστήριο επισήμανε ότι τα αφικνούμενα στο έδαφος της Κοινότητας εμπορεύματα υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση από τη στιγμή της εισόδου τους στο έδαφος αυτό, ανεξαρτήτως του εάν αυτή έγινε νομοτύπως ή κατά παράβαση των άρθρων 38 έως 41 και του άρθρου 177, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, πράγμα που πρέπει να διαπιστώσουν οι ασκούσες την επιτήρηση αρχές με τον έλεγχό τους. Κατά συνέπεια, η υπαγωγή των εμπορευμάτων σε τελωνειακή επιτήρηση δεν εξαρτάται από το νομότυπο της εισαγωγής τους στο εν λόγω έδαφος.

44 Σειρά διατάξεων του τελωνειακού κώδικα παρέχουν τη δυνατότητα οριοθετήσεως της έννοιας της «παράτυπης εισαγωγής». Συγκεκριμένα, το άρθρο 202 του τελωνειακού κώδικα ορίζει την παράτυπη εισαγωγή ως κάθε εισαγωγή κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 38 έως 41 και του άρθρου 177, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, εμπορεύματος υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς είτε στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης είτε σε άλλο τμήμα του εδάφους αυτού, ενώ το εμπόρευμα ευρίσκεται σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη (απόφαση της 3ης Μαρτίου 2005, Papismedov κ.λπ., C-195/03, EU:C:2005:131, σκέψη 25).

45 Ειδικότερα, το Δικαστήριο έκρινε ότι παράτυπη εισαγωγή συνιστά η εισαγωγή εμπορευμάτων για την οποία δεν τηρούνται τα επόμενα στάδια που προβλέπει ο τελωνειακός κώδικας. Πρώτον, κατά το άρθρο 38, παράγραφος 1, του κώδικα αυτού, τα εμπορεύματα που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης πρέπει να προσκομίζονται χωρίς καθυστέρηση, είτε στο καθορισμένο τελωνείο, είτε σε ελεύθερη ζώνη. Δεύτερον, κατά το άρθρο 40 του εν λόγω κώδικα, τα εμπορεύματα που φθάνουν στο τελωνείο πρέπει να προσκομίζονται σε αυτό. Η προσκόμιση των εμπορευμάτων στο τελωνείο ορίζεται στο άρθρο 4, σημείο 19, του τελωνειακού κώδικα ως η ενημέρωση των τελωνειακών αρχών σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται για την άφιξη των εμπορευμάτων στο τελωνείο ή σε οποιοδήποτε άλλο καθορισθέν ή εγκριθέν μέρος (αποφάσεις της 3ης Μαρτίου 2005, Papismedov κ.λπ., C-195/03, EU:C:2005:131, σκέψη 26, καθώς και της 2ας Απριλίου 2009, Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, σκέψη 21).

46 Από το γράμμα όλων των εν λόγω διατάξεων προκύπτει ότι, προκειμένου ένα εμπόρευμα να θεωρηθεί ως νομοτύπως εισαχθέν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, πρέπει, από της αφίξεώς του, να μεταφερθεί σε τελωνείο ή σε ελεύθερη ζώνη και να προσκομιστεί στο τελωνείο. Η τελευταία αυτή υποχρέωση, η οποία βαρύνει το πρόσωπο που πραγματοποίησε την εισαγωγή ή εκείνο που αναλαμβάνει τη μεταφορά, έχει σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι τελωνειακές αρχές έλαβαν γνώση όχι μόνον του γεγονότος ότι αφίχθησαν τα εμπορεύματα αλλά και όλων των ασκούντων επιρροή στοιχείων που αφορούν το είδος του εμπορεύματος ή προϊόντος περί του οποίου πρόκειται, καθώς και της ποσότητας των εμπορευμάτων αυτών. Ειδικότερα, με τις πληροφορίες αυτές θα καταστεί δυνατή η ορθή εξακρίβωση των οικείων εμπορευμάτων, ενόψει της δασμολογικής τους κατατάξεως και, ενδεχομένως, του υπολογισμού των εισαγωγικών δασμών (απόφαση της 2ας Απριλίου 2009, Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, σκέψη 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

47 Συναφώς, το Δικαστήριο έκρινε ότι από το γράμμα και την οικονομία του άρθρου 4, σημείο 19, του άρθρου 38, παράγραφος 1, και του άρθρου 40 του τελωνειακού κώδικα προκύπτει σαφώς ότι όλα τα εμπορεύματα που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης πρέπει να προσκομίζονται στο τελωνείο (αποφάσεις της 4ης Μαρτίου 2004, Viluckas και Jonusas, C-238/02 και C-246/02, EU:C:2004:126, σκέψη 22, καθώς και της 2ας Απριλίου 2009, Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, σκέψη 23). Η παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων συντελείται με τη διέλευση των εμπορευμάτων από το πρώτο τελωνείο εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, χωρίς να προσκομιστούν σε αυτό (απόφαση της 2ας Απριλίου 2009, Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, σκέψη 25).

48 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι εισήχθησαν παρατύπως στο έδαφος αυτό, κατά την έννοια του άρθρου 202 του τελωνειακού κώδικα, τα εμπορεύματα τα οποία, αφού διήλθαν τα εξωτερικά χερσαία σύνορα της Ένωσης, ευρίσκονται εντός του εν λόγω εδάφους πέραν του πρώτου τελωνείου, χωρίς να έχουν μεταφερθεί και προσκομισθεί σε αυτό, με συνέπεια οι τελωνειακές αρχές να μην έχουν ενημερωθεί, από τα πρόσωπα που υπέχουν τη σχετική υποχρέωση, για την είσοδο των εμπορευμάτων αυτών (απόφαση της 2ας Απριλίου 2009, Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, σκέψη 26).

49 Εξάλλου, η κατά το άρθρο 40 του τελωνειακού κώδικα προσκόμιση των εμπορευμάτων στο τελωνείο, συνεπάγεται, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων των άρθρων 43 και 45 του κώδικα αυτού, αντίστοιχη υποχρέωση υποβολής, εντός βραχείας προθεσμίας, συνοπτικής διασαφήσεως ή τηρήσεως, εντός της αυτής προθεσμίας, των διατυπώσεων που απαιτούνται προκειμένου να δοθεί τελωνειακός προορισμός στα οικεία εμπορεύματα, ήτοι καταθέσεως διασαφήσεως σε περίπτωση που ζητείται η

υπαγωγή τους σε συγκεκριμένο τελωνειακό καθεστώς. Το Δικαστήριο επισήμανε ότι οι δύο πράξεις διενεργούνται, κατά κανόνα, ταυτοχρόνως (απόφαση της 3ης Μαρτίου 2005, Papismedov κ.λπ., C-195/03, EU:C:2005:131, σκέψη 30).

50 Συνεπώς, κάθε εταιρία η οποία, όπως η Suez II, κατέχει στις εγκαταστάσεις της, που ευρίσκονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, εμπορεύματα που αγοράστηκαν από εταιρίες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες, πρέπει, ως πρόσωπο που ενδιαφέρεται για τις εκάστοτε πράξεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των εμπορικών συναλλαγών, κατά την έννοια του άρθρου 14 του τελωνειακού κώδικα, να δύναται να αποδείξει ότι τα εμπορεύματα αυτά προσκομίστηκαν σε τελωνείο της Ένωσης και ότι στο τελωνείο αυτό υποβλήθηκε συνοπτική διασάφηση ή ότι τηρήθηκαν οι διατυπώσεις προκειμένου να δοθεί τελωνειακός προορισμός στα επίμαχα εμπορεύματα. Αν οι υποχρεώσεις αυτές δεν έχουν τηρηθεί, πρέπει να θεωρηθεί ότι υπήρξε «παράτυπη εισαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας εμπορεύματος υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς», κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του τελωνειακού κώδικα.

51 Δεύτερον, το άρθρο 313 του κανονισμού εφαρμογής πρέπει να ερμηνευθεί σε συσχετισμό με τις διατάξεις του τελωνειακού κώδικα σχετικά με τον χαρακτήρα κοινοτικού εμπορεύματος και σχετικά με τη διαδικασία θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης εμπορευμάτων που εισάγονται από τρίτες χώρες.

52 Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν αμφισβητείται η παραλαβή, στις εγκαταστάσεις της Suez II, των εμπορευμάτων καθώς και των σχετικών τιμολογίων, που καταχωρίστηκαν στα λογιστικά βιβλία της επιχειρήσεως και εκδόθηκαν από προμηθευτή εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα. Δεν αμφισβητείται ούτε ότι δεν αποδείχθηκε η τήρηση, όσον αφορά τα εν λόγω εμπορεύματα, των διαδικασιών θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία ενώπιον τελωνείου της Ένωσης.

53 Η Suez II προβάλλει πάντως ότι το άρθρο 313 του κανονισμού εφαρμογής στηρίζεται στην αρχή η οποία κατοχυρώνεται στην πρώτη παράγραφό του, κατά την οποία τα εμπορεύματα που ευρίσκονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης θεωρούνται εμπορεύματα της Ένωσης, κατά συνέπεια δε πρέπει να γίνει δεκτό, ελλείψει αποδείξεως περί του αντιθέτου, είτε ότι τα εμπορεύματα αυτά παρήχθησαν στο έδαφος αυτό, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4, παράγραφος 7, πρώτη και τρίτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, είτε ότι τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία, σύμφωνα με τη δεύτερη περίπτωση του ως άνω άρθρου 4, παράγραφος 7, και με το άρθρο 79 του τελωνειακού κώδικα. Το τεκμήριο αυτό του κοινοτικού χαρακτήρα εμπορευμάτων όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη ισχύει εκτός αν οι τελωνειακές αρχές αποδείξουν ότι αυτά έχουν τον χαρακτήρα μη κοινοτικών εμπορευμάτων.

54 Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, ένα τέτοιο επιχείρημα δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

55 Αφενός, εμπορεύματα όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη, για τα οποία προμηθευτές εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες έχουν εκδώσει τιμολόγια προς εταιρία η οποία λειτουργεί στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, δεν μπορούν να έχουν τον χαρακτήρα κοινοτικών εμπορευμάτων εφόσον δεν αποδεικνύεται ότι υποβλήθηκαν στις διαδικασίες θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

56 Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 4, σημείο 15, στοιχείο α′, και σημείο 16, στοιχείο α′, του τελωνειακού κώδικα, ένας από τους τελωνειακούς προορισμούς ενός εμπορεύματος είναι η υπαγωγή του εμπορεύματος σε τελωνειακό καθεστώς και ένα από τα τελωνειακά καθεστώτα στα οποία δύναται να υπαχθεί το εμπόρευμα είναι η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία. Εξάλλου, ο ορισμός του εμπορεύματος της Ένωσης ο οποίος περιέχεται στο άρθρο 4, σημείο 7, του τελωνειακού κώδικα αναγνωρίζει το καθεστώς αυτό, μεταξύ άλλων, στα εμπορεύματα που εισάγονται από χώρες που δεν αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης και τα οποία έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία.

57 Το άρθρο 24 ΕΚ, το οποίο είχε εφαρμογή κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, προέβλεπε ότι θεωρούνται ότι ευρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός κράτους μέλους τα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών, για τα οποία έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις εισαγωγής και εισπραχθεί σ' αυτό το κράτος μέλος οι απαιτούμενοι δασμοί και φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος.

58 Το άρθρο 79 του τελωνειακού κώδικα προβλέπει ότι η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία προσδίδει τελωνειακό χαρακτήρα κοινοτικού εμπορεύματος σε κάθε μη κοινοτικό εμπόρευμα. Η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία συνεπάγεται την εφαρμογή μέτρων εμπορικής πολιτικής, τη διεκπεραίωση των λοιπών διατυπώσεων που προβλέπονται για την εισαγωγή εμπορεύματος, καθώς και την επιβολή των νομίμως οφειλόμενων δασμών.

59 Αφετέρου, όσον αφορά το βάρος αποδείξεως του τελωνειακού χαρακτήρα εμπορευμάτων υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, πρέπει να κριθεί ότι το τεκμήριο του άρθρου 313, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής ανατρέπεται όταν η τελωνειακή αρχή, κατά την άσκηση της ελεγκτικής εξουσίας της, διαπιστώνει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις ορισμένων εξαιρέσεων ή επιφυλάξεων που προβλέπονται στην διάταξη αυτή, ειδικότερα, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η προϋπόθεση του άρθρου 313, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού εφαρμογής. Σε μια τέτοια περίπτωση, όπως προκύπτει από τη σκέψη 50 της παρούσας αποφάσεως, εναπόκειται στην εισαγωγέα εταιρία να αποδείξει τον κοινοτικό χαρακτήρα του επίμαχου εμπορεύματος. Ελλείψει τέτοιας αποδείξεως, εφαρμόζεται ως προς την εταιρία αυτή το άρθρο 202, παράγραφος 1, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα.

60 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 50 της παρούσας αποφάσεως και από τη συνδυασμένη ανάγνωση των άρθρων 13 και 16 του τελωνειακού κώδικα, εισαγωγέας εταιρία όπως η Suez II πρέπει να θεωρείται ενδιαφερόμενο πρόσωπο, στο μέτρο που κατείχε στις εγκαταστάσεις της τα επίμαχα εμπορεύματα που συνοδεύονταν από τα αντίστοιχα τιμολόγια τα οποία είχαν εκδώσει οι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες προμηθευτές της, και οφείλει να παράσχει στις τελωνειακές αρχές κάθε αναγκαία συνδρομή καθώς και όλα τα αναγκαία έγγραφα και πληροφορίες ανεξαρτήτως της μορφής τους.

61 Όπως επισημαίνεται στις σκέψεις 41, 42 και 43 της παρούσας αποφάσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, σημείο 13, και του άρθρου 37 του τελωνειακού κώδικα, πέραν της γενικής εξουσίας ελέγχου την οποία τούς απονέμει το άρθρο 13 του κώδικα αυτού, οι τελωνειακές αρχές έχουν επίσης την εξουσία να ελέγχουν εμπορεύματα όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη δυνάμει του άρθρου 37 του τελωνειακού κώδικα, προκειμένου να κρίνουν αν η εισαγωγή των εμπορευμάτων αυτών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης έλαβε χώρα νομοτύπως ή κατά παράβαση των άρθρων 38 έως 41 και του άρθρου 177, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, του κώδικα αυτού.

62 Συνεπώς, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, εναπόκειται στην εισαγωγέα εταιρία, όπως η Suez II, να αποδείξει τον τελωνειακό χαρακτήρα των οικείων εμπορευμάτων, που συνιστούν κατ' αυτήν κοινοτικά εμπορεύματα. Αν δεν προσκομίσει καμία απόδειξη για τον κοινοτικό χαρακτήρα των εμπορευμάτων αυτών, οι τελωνειακές αρχές μπορούν εξ αυτού να συναγάγουν ότι τα εν λόγω εμπορεύματα έχουν χαρακτήρα μη κοινοτικών εμπορευμάτων.

63 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 313 του κανονισμού εφαρμογής πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εμπορεύματα όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη, τα οποία έχουν παραδοθεί και για τα οποία έχουν εκδοθεί τιμολόγια από εταιρίες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες προς εταιρία εγκατεστημένη στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στο έδαφος αυτό, πρέπει να θεωρούνται εισαχθέντα στο έδαφος αυτό κατά την έννοια του άρθρου 37 του τελωνειακού κώδικα και εμπίπτοντα, για τον λόγο αυτό, στην εξαίρεση του άρθρου 313, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού εφαρμογής, και, ως εκ τούτου, ο χαρακτήρας κοινοτικού εμπορεύματος αναγνωρίζεται μόνο στα εμπορεύματα ως προς τα οποία αποδεικνύεται ότι υποβλήθηκαν στις διαδικασίες θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

Επί των δικαστικών εξόδων

64 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έκτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 313 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου περί θεσπίσεως του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 75/98 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 1998, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εμπορεύματα όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη, τα οποία έχουν παραδοθεί και για τα οποία έχουν εκδοθεί τιμολόγια από εταιρίες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες προς εταιρία εγκατεστημένη στο τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στο έδαφος αυτό, πρέπει να θεωρούνται εισαχθέντα στο έδαφος αυτό κατά την έννοια του άρθρου 37 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 82/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, και εμπίπτοντα, για τον λόγο αυτό, στην εξαίρεση του άρθρου 313, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 2454/93, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 75/98, και, ως εκ τούτου, ο χαρακτήρας κοινοτικού εμπορεύματος αναγνωρίζεται μόνο στα εμπορεύματα ως προς τα οποία αποδεικνύεται ότι υποβλήθηκαν στις διαδικασίες θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

(υπογραφές)